

INTERVIEW

Vertrouwenspersonen binnen het hbo

Odiel Coopmans, Fontys Hogescholen

Iedere hogeschool heeft wel een vorm van vertrouwenswerk. Voor kennisdeling en netwerken op dit vlak is er met enige regelmaat een landelijke bijeenkomst voor vertrouwenspersonen binnen het hbo. Odiel Coopmans, al jarenlang vertrouwenspersoon binnen Fontys Hogescholen en mede-organisator van de laatste bijeenkomst, vertelt over haar ervaringen. ‘Een zeer inspirerende dag, waarop mensen aangaven alweer uit te kijken naar de volgende!’

Volgens een onderzoek van TNO heeft in Nederland 15% van de medewerkers last van ongewenst gedrag door een leidinggevende of collega’s; 24% heeft last van ongewenst gedrag door externen (klanten, leerlingen, passagiers, patiënten). Over het hbo zijn geen specifieke cijfers beschikbaar. Dat neemt niet weg dat ongewenst gedrag ook in het hbo voorkomt.

Neventaak

Odiel Coopmans is al sinds de tachtiger jaren vertrouwenspersoon binnen Fontys. Ook coördineert ze de in totaal zeven vertrouwenspersonen binnen deze hogeschool. Dit doet ze een dag per week, die ze flexibel invult naast de drie dagen dat ze als docent Communicatie werkt. ‘Voor bijna alle vertrouwenspersonen binnen onze hogeschool is het een neventaak. De tijd die men ervoor beschikbaar heeft, varieert van een halve dag tot twee dagen per week. Zelf werk ik standaard op onze locatie in Venlo, maar voor het vertrouwenswerk reis ik regelmatig naar onze andere locaties.’

Onveilige situaties

De vertrouwenspersoon is er zowel voor personeel als studenten. Al kunnen studenten die ergens tegenaan lopen ook terecht bij hun mentor, decaan of de studentenpsycholoog. Coopmans: ‘In de praktijk ontvang ik daarom de meeste meldingen vanuit het personeel. Ter illustratie: in 215 kwamen er 275 meldingen binnen, waarvan 125 van personeelsleden en 50 van studenten. Onder medewerkers gaat het vaak om werkgerelateerde situaties die ze als onveilig ervaren. Iemand voelt zich geïntimideerd door zijn of haar leidinggevende, wordt gepest of voelt zich buiten spel gezet door collega’s. Denk ook aan stressvolle situaties zoals reorganisaties. Bij studenten kan het bijvoorbeeld gaan over pesten of agressie in het gezin.’

Wie meldt, heeft de regie

Een vertrouwenspersoon kijkt samen met degene die aanklopt wat de wensen zijn. Er is een aantal scenario’s mogelijk. Coopmans: ‘Soms wil iemand alleen zijn of haar hart luchten. Een andere keer ziet iemand zo op tegen een functioneringsgesprek met de

leidinggevende, dat ik meega als bliksemafleider. Op zo'n moment kun je de emoties uit een gesprek halen. In alle gevallen staat voorop, dat degene die meldt de regie houdt. Naar aanleiding van het Medewerkertevredenheidsonderzoek check ik ook of ergens iets mis gaat. Dat kan aanleiding zijn om eens te bellen of in het geval van structurele patronen met de directie of het CvB te overleggen.'

Landelijke bijeenkomst

Een à tweemaal per jaar vindt er een landelijke bijeenkomst plaats voor vertrouwenspersonen binnen het hbo, steeds georganiseerd door een andere hogeschool. De laatste vond plaats in juni 2016, onder regie van Fontys. Coopmans: 'Het was een levendige bijeenkomst! Keynote speaker was Miet Leijssen van Better Minds at Work, een bureau dat zich richt op het verhogen van de weerbaarheid en energie van medewerkers. Daarnaast konden deelnemers kiezen uit een serie praktijkgerichte workshops. Van 'Oplossingsgericht werken' en 'Adviseren van een leidinggevende' tot de workshop 'Ik kom maar naar jou' (over empathie) en een workshop over Cyberpesten. Ook verzorgde Veilig Thuis, het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling, een sessie.'

Uitwisseling en tips

De meeste hogescholen zijn vertegenwoordigd op de bijeenkomst. Het is meteen een mooi moment om te netwerken en ervaringen uit te wisselen met andere vertrouwenspersonen. Vindt er ook op andere manieren uitwisseling plaats tussen hogescholen? Coopmans: 'Voor zover ik weet niet heel veel op dit vlak. Wel moeten gecertificeerde vertrouwenspersonen aan intervisie doen. Dit gebeurt vaak in wisselwerking met andere hogescholen. Zo zoeken wij hiervoor Avans op.'

Als tip voor met name het management geeft Coopmans aan dat men er goed aan doet om mensen voor langere tijd vertrouwenspersoon te laten zijn. 'Zeker als er heftigere meldingen voorbijkomen, is het prettig als er ervaring in huis is.' Daarnaast vindt ze scholing belangrijk: 'Er zijn allerlei trainingen beschikbaar, van basiscursussen tot certificering.'

Bijeenkomst 2017

De landelijke bijeenkomst wordt dit jaar georganiseerd door de Hogeschool van Amsterdam en vindt plaats in november. De vertrouwenspersonen van alle hogescholen ontvangen hiervoor een uitnodiging. Voor meer informatie kan contact worden opgenomen met Cora Verkley: c.v.m.verkley@hva.nl, telefoon 06 - 21 15 55 91.

Meer lezen?

- [Praktijkvoorbeeld Regeling Ongewenste Omgangsvormen](#) met extra tips van Marc de Kok
- Alles over [ongewenst gedrag](#) (arbocatalogus hbo)

> [Meer praktijkvoorbeelden ongewenst gedrag](#)